

ส่วนที่ ๖

การติดตามประเมินผล

ปัจจุบันการติดตามและประเมินผลนั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการติดตามและประเมินผลเป็นการประเมินผลงานการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา ว่ามีความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางเอาไว้หรือไม่ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหลา ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ที่จะต้องให้การบริการแก่ประชาชน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนติดตามและประเมินผล เพื่อวัดถึงประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อใช้เปรียบเทียบการทำงานของปีที่ผ่านมาอีกด้วย

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี และแผนการดำเนินงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชน และถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีสักเพียงใดก็ตาม แต่หากไม่สามารถบังคับถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบการดำเนินงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร ซึ่ง “ระบบติดตาม” และ “ระบบประเมินผล” จะเป็นเครื่องมือในการนำข้อมูลต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือแม้แต่ยุติการดำเนินงาน

๑. ความหมายของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) หมายถึง กิจกรรมที่ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นในภาคปฏิบัติด้วยการติดตามและบันทึกผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและเป้าหมายซึ่งกำหนดไว้ในแผนงาน การติดตามผลสามารถเตือนถึงแนวโน้มที่ไม่ต้องการได้ล่วงหน้า ซึ่งทำให้เห็นความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไข

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การวิเคราะห์ผลที่ได้จากการติดตามผลมาระยะหนึ่ง เพื่อประเมินว่าความเปลี่ยนแปลง (ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ) ที่เกิดขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนหรือไม่ ผลการประเมินอาจยืนยันว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่กำหนดไว้ในแผนหรืออาจแสดงถึงความล่าช้า หรือผลกระทบข้างเคียงซึ่งควรแก่การทบทวน

การติดตามและประเมินผล จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งผลจากการติดตามและประเมินผล ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ได้จะเป็นแนวทางที่ผู้บริหารจะนำไปปรับปรุงการบริหารงานในอนาคตได้เป็นอย่างดี

๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

๒.๑ เพื่อให้การติดตามการประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี

๒.๒ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

๒.๓ เพื่อรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหลา และแก้ไขได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น

๒.๔ เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๓. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเสาเล้าใช้การติดตามและประเมินผล เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานได้หลายแนวทาง ดังนี้

๑. จัดสรรทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาเล้า สามารถพิจารณาจากการติดตามและประเมินผล ว่ากิจกรรมใดได้ทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่

๒. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน การประเมินผลจะแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานของส่วนต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่ผู้บริหารกำหนดไว้หรือไม่

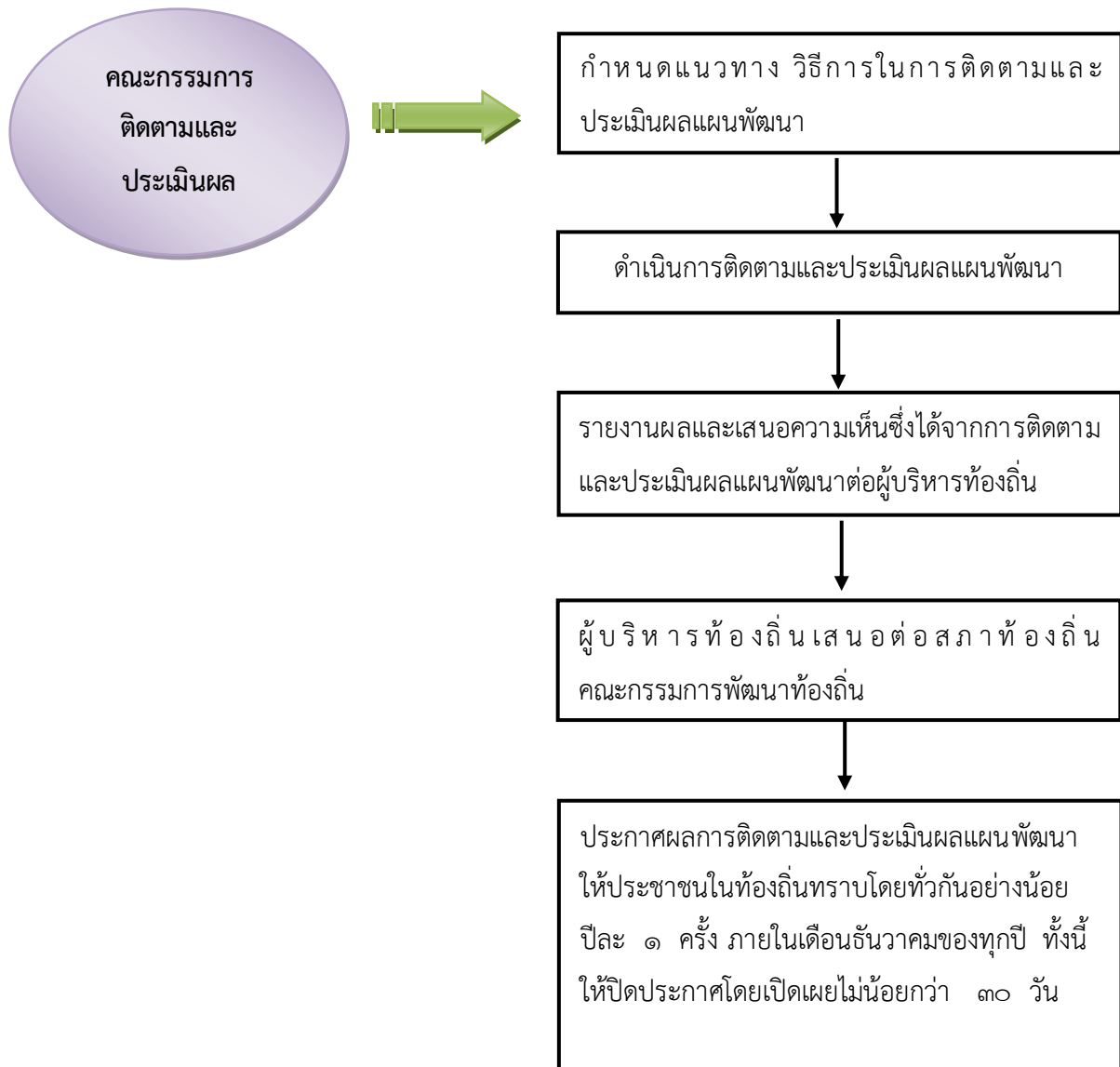
๓. เป็นหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบ และประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากการติดตามผลการปฏิบัติงาน ถ้าผู้บริหารหน่วยงาน สามารถบริหารงานให้ได้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด ก็สมควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ

๔. กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

๔.๑ กรอบในการติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ ในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๔.๒ แนวทางในการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่โดยที่การติดตาม หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการ/กิจกรรมสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ/กิจกรรมไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน เสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม การประเมินผล คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่กำลังดำเนินการหรือภายหลังที่การดำเนินการสำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว ซึ่งการประเมินผลเป็น

สิ่งจำเป็นเช่นเดียวกับการติดตาม การประเมินผลแผนงานจะเป็นการบ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือว่าเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๔.๓ วิธีการในการติดตามและประเมินผล

การติดตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี เป็นการตรวจสอบในระหว่าง การดำเนินโครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น ว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถระดมความคิด ในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานที่จะสามารถนำไปสู่การบรรลุแผนที่กำหนดไว้ได้ เครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม ผลการดำเนินงาน ได้แก่ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาแก้ว ซึ่งประกอบไปด้วย การติดตามการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมและการเปลี่ยนแปลงโครงการ/กิจกรรม การติดตามการใช้จ่าย งบประมาณ การติดตามโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการ ดำเนินงานการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจริงเมื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรม แล้วเสร็จ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ได้แก่ แบบประเมินความ พึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาแก้วในภาพรวม ความพึงพอใจของ ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์และประเด็นการพัฒนารวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของชุมชนตาม ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ อีกทั้งการติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-planขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาแก้ว นั้น